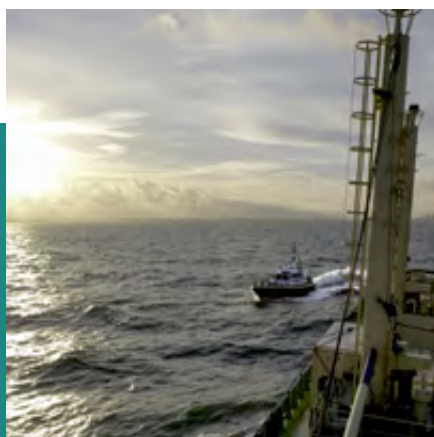
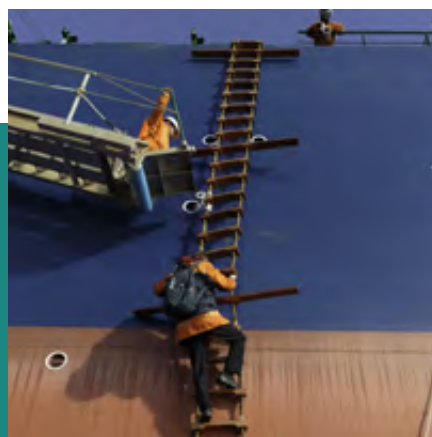

Verkort jaarverslag 2017

Beroepspensioenfonds van,
voor en door (ex)loodsen

2

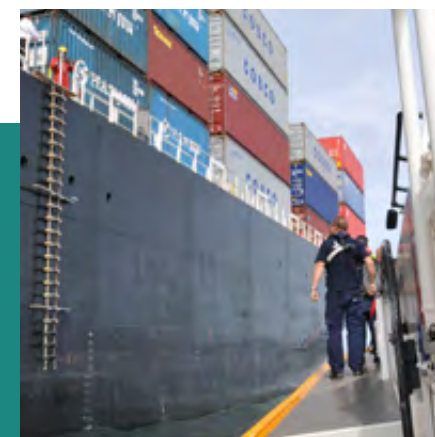
Premie, indexering
en kenmerken in 2017

8

Cijfers, percentages
en resultaten

10

Wat gebeurde er
nog meer in 2017?

13

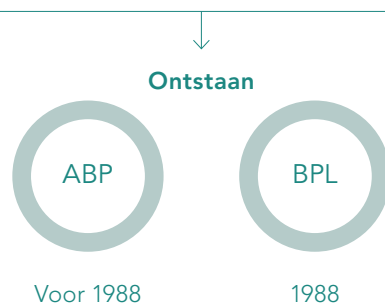
Beroepspensioenfondsen van, voor en door (ex)loodsen

Voor u ligt het verkort jaarverslag 2017. Hierin leest u in samenvatting de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar.

U vindt de financiële positie, rendementen, beleggingen en verplichtingen terug. We beginnen dit verkort jaarverslag met wie we zijn en wat we doen om te zorgen voor een goed pensioen voor de registerloodsen.

Ontstaan

Op grond van een overheidsbesluit zijn de registerloodsen in 1988 deel gaan nemen aan het BPL. Voor die tijd namen registerloodsen deel aan de ABP-regeling.

Bestuursleden BPL 2017

Naam	Bestuursfunctie	Lid van commissie/werkgroep
R. de Jonge	Voorzitter	BMC; DB/Besturing
P.B. Schoe	Secretaris/penningmeester	Voorzitter BMC; DB/Besturing
A.N.B. Eggink	Bestuurslid	RU&ICT
L. Kazemier, ex-registerloods	Bestuurslid	RU&ICT, Toekomst
M.A. van Kuik	Bestuurslid	C&R, Toekomst
M. Louwerens	Bestuurslid	C&R
H.J.T. Ruijten, ex-registerloods	Bestuurslid	RU&ICT

BMC: balansmanagementcommissie, **RU&ICT:** regeling, uitvoering en ICT

C&R: communicatie en reputatie, **DB:** Dagelijks Bestuur

Pensioenregelingen

In 2017 werden twee pensioenregelingen uitgevoerd. Te weten: het pensioenstatuut 2015 (van toepassing op registerloodsen) en het pensioenstatuut 1988 (geldend vanaf 1 januari 2015 voor degenen die met FLP zijn gegaan).

'Het verkort jaarverslag 2017: de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar'

Pensioenstatuten 2017

Soort pensioen	Pensioenstatuut 2015	Pensioenstatuut 1988
Levenslang ouderdomspensioen	Opbouw: 1,875% per jaar Pensioengrondslag: € 90.194 Pensioenrekendatum: 67 jaar Pensioendatum: 60 jaar	Opbouw: 1,875% per jaar Bij meer dan 30 deelnemersjaren op pensioendatum wordt de opbouw naar evenredigheid verlaagd Gedurende de FLP-periode 55-65 geldt een opbouw van 50%. Pensioengrondslag: € 90.194 Pensioenrekendatum: 67 jaar Pensioendatum: 65 jaar
Levenslang partnerpensioen	70% van het te bereiken jaarlijkse ouderdomspensioen op pensioenrekendatum	70% van het te bereiken jaarlijkse ouderdomspensioen op pensioenrekendatum
Tijdelijke partnerpensioen (tot 65 jarige leeftijd partner)	€ 13.500 per jaar	€ 13.500 per jaar
Wezenpensioen (voor kinderen tussen 21 en 27 jaar, die studeren of arbeidsongeschikt zijn in de zin van de WAJONG-regeling)	14% van het te bereiken jaarlijkse ouderdomspensioen op pensioenrekendatum. Verdubbeling als beide ouders zijn overleden	14% van het te bereiken jaarlijkse ouderdomspensioen op pensioenrekendatum. Verdubbeling als beide ouders zijn overleden
Arbeidsongeschiktheidspensioen	Grondslag: € 70.495. Dekking tot pensioendatum (60 jaar), inclusief premievrije voorzetting ouderdoms- en partnerpensioen	Niet meer van toepassing.
Premie basisregeling Premie flexioenregeling	€ 24.888 Niet van toepassing	Voor een FLP-er: € 11.616 Voor een FLP-er: € 2.904

Wijzigingen pensioenstatuten in 2017

- **Pensioenrekendatum van 67 naar 68 jaar.**

Per 1 januari 2018 is de pensioenrekendatum verhoogd van 67 naar 68 jaar. Dit volgt uit de wijziging van het fiscale kader voor pensioenen per genoemde datum. De opbouw van het ouderdomspensioen neemt daardoor af met circa 3,9%.

Het verschuiven van de pensioenrekenleeftijd leidt bij overlijden voor de pensioendatum tot een iets hoger partnerpensioen omdat één extra jaar wordt meegenomen bij de berekening van het partnerpensioen.

Het bestuur heeft besloten om het ouderdomspensioen ingaande 67 jaar, dat deelnemers hebben opgebouwd in periode 2015 t/m 2017 om te rekenen naar ouderdomspensioen ingaande 68 jaar. De betreffende deelnemers zijn hierover schriftelijk geïnformeerd.

- **Verhogen eindleeftijd tijdelijk partnerpensioen (TPP) naar de AOW leeftijd.**

De einddatum van het tijdelijk partnerpensioen is vanaf 1-1-2018 verhoogd naar de AOW-leeftijd van de partner (was 65 jaar). Deze verbetering geldt dus bij overlijden van de deelnemer op of na 1-1-2018.

In aanvulling hierop heeft het bestuur besloten om degenen, voor wie het TPP volgens het oude Pensioenstatuut op 65 jaar is geëindigd of op 65 jaar zou eindigen, te compenseren tot de AOW-leeftijd.

- **Mogelijkheid om extra premie te vragen.**

Aan het Pensioenstatuut is de mogelijkheid toegevoegd om extra premie te vragen als de premiedekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad van het fonds en het fonds in onderdekking verkeert. De reden hiervoor is dat de marktrente laag staat en daardoor minder premie wordt ontvangen dan benodigd is voor de aangroei van de voorziening pensioenverplichtingen, als gevolg van inkoop van pensioen. Hierdoor leidt opbouw van pensioen tot een lagere dekkingsgraad van het pensioenfonds.

Aantal deelnemers

Overlijdensgevallen en beroepsongeschikten meer dan verwacht

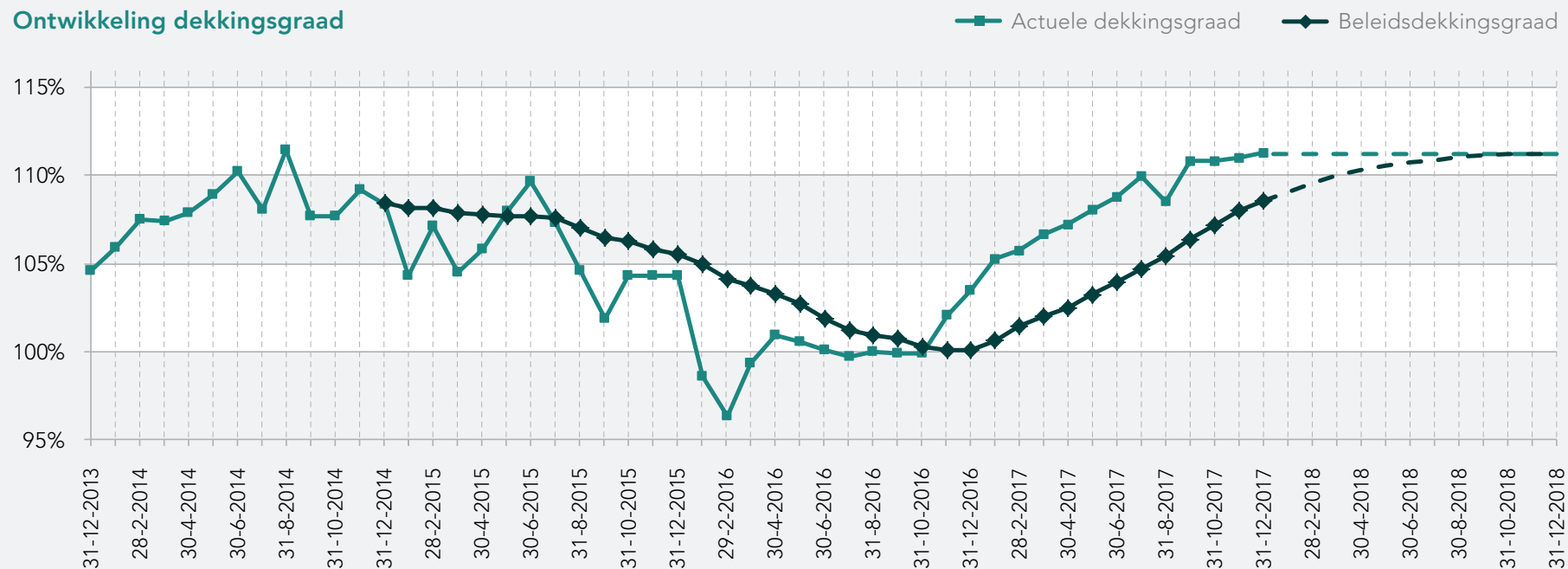
In 2017 overleden 22 gepensioneerden en 3 nabestaanden. Dit was meer dan het verwachte aantal overlijdensgevallen voor 2017. Het aantal beroepsongeschikten is met twee toegenomen.

* Ouderdomspensioen: 672 | Partnerpensioen: 136 | Wezenpensioen: 10 | Arbeidsongeschiktheidspensioen: 4

Rendement op de beleggingen

In procenten	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Netto rendement	0,11	8,04	17,10	11,87	14,04	0,02	23,15	1,4	8,6	6,2

Ontwikkeling dekkingsgraad

'Per 1 januari 2018 is de pensioenrekendatum verhoogd van 67 naar 68 jaar. De opbouw van het ouderdomspensioen neemt daardoor af met circa 3,9%'

Kosten

	2017	2016	2015
Pensioenbeheer (in Euro's per deelnemer)	536	599	539
Vermogensbeheer (bedragen x € 1.000 Euro) (in procenten van het gemiddeld belegd vermogen)	6.566 0,66	5.894 0,61	7.198 0,75

Samenstelling beleggingen (bedragen x 1.000 Euro)

	2017	2016	2015
Zakelijke waarden	439.547	444.274	422.620
Vastrentende waarden	564.822	526.739	465.346
Derivaten	3.444	3.092	12.166
Overige beleggingen	9.316	5.587	32.492
Leningen aan Loodsen	57	113	170
Totaal	1.017.186	979.804	932.794

Financiële gegevens (bedragen x 1.000 Euro)

	2017	2016	2015
Premies	11.132	10.723	10.919
Pensioenuitkeringen, inclusief FLP-uitkeringen	35.204	35.254	35.167
FLP-uitkeringen	1.064	1.965	2.881
Kosten pensioenbeheer	683	763	687
Beleggingen ¹	1.017.186	979.804	932.794
Netto rendement	6,2%	8,6%	1,4%
Algemene reserve ¹	61.449	-7.589	-188
Resultaat ¹	68.549	-4.803	-33.233
Voorzieningen pensioenverplichtingen ¹	905.136	937.500	877.019
Actuele dekkingsgraad ¹	111,2%	103,5%	104,3%
Beleidsdekkingsgraad ¹	108,6%	100,1%	105,5%
Vereiste dekkingsgraad ¹	120,7%	120,6%	121,1%

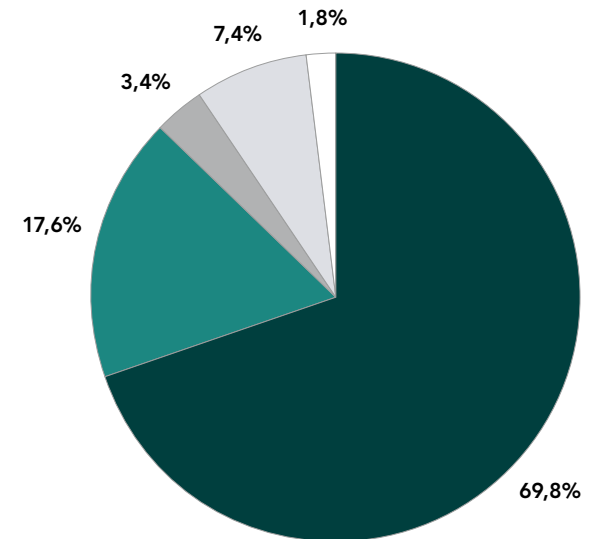
¹ Ultimo boekjaar

Premie, indexering en kenmerken in 2017

Premie in 2017 gestegen

De premie is in 2017, conform het voorstel van het bestuur, gestegen met 4,3%. De jaarpremie kwam daardoor op € 24.888.

■ Ouderdomspensioen
vanaf 67 jaar

■ Partner- en
wezenpensioen

■ Risicopremie overlijden

■ Risicopremie
arbeidsongeschiktheid

□ Opslag voor kosten

De Consumentenprijsindex (CPI) gestegen

De voor de berekening van de toeslag in 2017 te hanteren CPI-stijging bedraagt 0,07%.

Geen indexering

In 2017 heeft geen indexering van de pensioenen plaatsgevonden.

Indexering 2008-2017

In procenten	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
CPI-stijging	1,3	3,1	0,4	1,6	2,7	2,3	2,45	0,88	0,60	0,07
Toeslagen	4,3	0	0	0	0	0	0	0,26	0	0

Per 01-01-2008 is een voorwaardelijke toeslag van 3% onvoorwaardelijk gemaakt.

Indexatie verwachting zeer beperkt

Verhogingen van het door u opgebouwde pensioen betaalt BPL uit beleggingsrendement. In verband met het herstelplan zal naar verwachting de toeslagverlening de komende jaren zeer beperkt zijn. Het bestuur verwacht de eerst komende jaren geen toeslag te kunnen verlenen.

Bijzondere omstandigheden

De (opgebouwde) pensioenen kunnen in uitzonderlijke gevallen ook worden verlaagd. De afgelopen jaren zijn de (opgebouwde) pensioenen niet verlaagd. Op grond van het geldende herstelplan zal naar verwachting in de komende 10 jaar uw pensioen niet

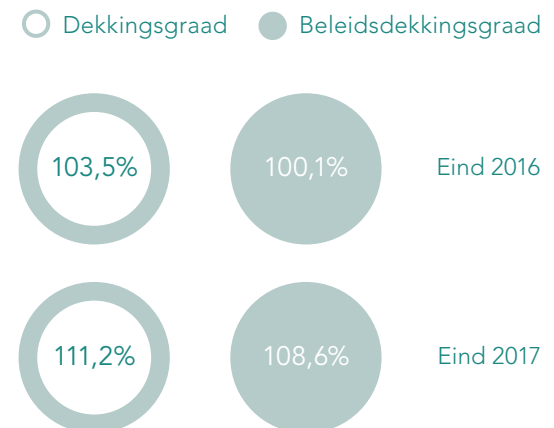
hoeven te worden verlaagd. De verwachting voor de komende 10 jaar wordt aan het begin van elk jaar opnieuw beoordeeld op basis van de actuele financiële situatie op dat moment en kan daardoor wijzigen.

Cijfers, percentages en resultaten

Financiële positie en dekkingsgraad verbeterd

De financiële positie van ons fonds is in 2017 verbeterd t.o.v. 2016. De actuele dekkingsgraad (dit geeft de verhoudingen weer tussen verplichtingen en vermogen) bedroeg eind 2017 111,2%. Eind 2016 was dit nog 103,5%. Een stijging van 7,7%. De belangrijkste oorzaak is het behaalde positieve rendement.

De beleidsdekkingsgraad bedroeg eind 2017 108,6% daar waar deze eind 2016 nog 100,1% was. De beleidsdekkingsgraad is de belangrijkste financiële graadmeter van BPL.

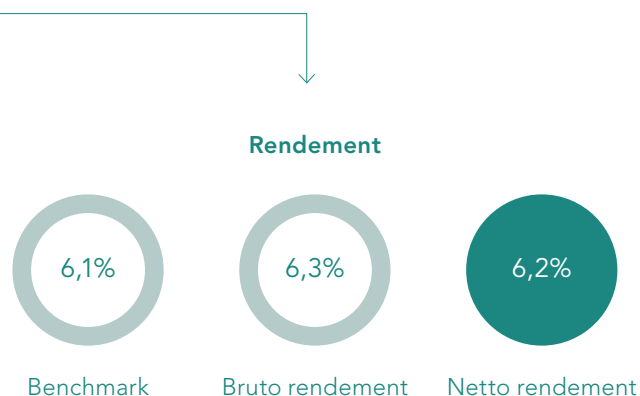

Eind 2016 heeft het BPL een vermogenstekort. Daarom is een herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank. Uit dit herstelplan blijkt dat het BPL binnen 6 jaar (gemeten vanaf 1 januari 2017) een beleidsdekkingsgraad heeft die minimaal gelijk is aan vereist eigen vermogen. Hierdoor was er in 2017 geen korting van pensioenaanspraken en -rechten nodig.

Netto rendement op beleggingen: 6,2%

Het jaar 2017 bleek het jaar waarin de globale economie een duidelijke wending nam richting sterke, gesynchroniseerde groei. Na een lange episode van negatieve groeiverrassingen, vielen de realisaties in het algemeen positief uit in de eerste helft van 2017. Veel vertrouwensindicatoren bereikten nieuwe records in de tweede helft van 2017. De vrees voor langdurige stagnatie smolt weg tegen de achtergrond van een reële groei van de wereldeconomie van 3,6% in 2017.

De benchmark liet een rendement zien van 6,1% (bruto). Het bruto rendement van BPL bedroeg 6,3%. Het nettorendement 6,2%.

'In 2017 was er geen korting van pensioenaanspraken en -rechten nodig'

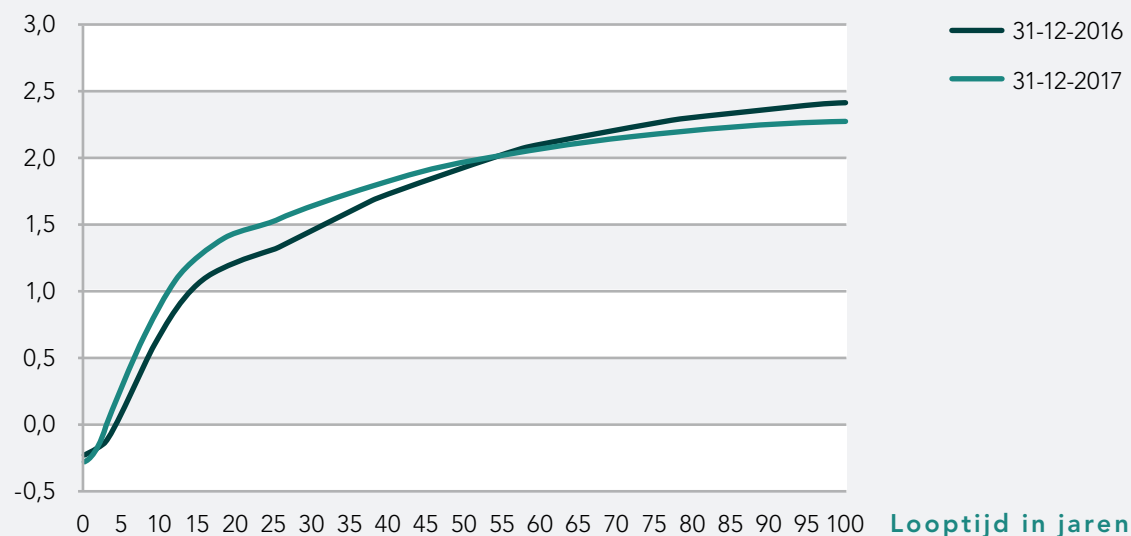
Wijziging rentetermijnstructuur (RTS) zorgt voor positief effect

Het door De Nederlandsche Bank (DNB) ontwikkelde rekenmodel voor het berekenen van de pensioenverplichtingen (RTS) wordt afgeleid van de marktrente.

In onderstaande grafiek wordt de RTS per 31-12-2016 vergeleken met die van 31-12-2017.

Rentetermijnstructuur (UFR)

Rente %

De wijziging van de RTS in 2017 zorgde voor een positief effect op de dekkinggraad van circa 0,8%.

Renteafdekking verlaagd

Het bestuur hanteert voor de renteafdekking een dynamische rentestaffel. De mate van renteafdekking is hierbij afhankelijk van de

rentestand en de dekkinggraad. BPL kan beleidsmatig van de in de staffel gegeven renteafdekking afwijken. De renteafdekking bedroeg tot begin november 2017 40% en daarna 30%.

Vastgestelde staffel dynamische renteafdekking

20 jaarsrente / actuele UFR	Actuele dekkingsgraad			
	100%	105%	110%	115%
1.0%	40%	30%	20%	10%
1.5%	50%	40%	30%	20%
2.0%	60%	50%	40%	30%
2.5%	70%	60%	50%	40%
3.0%	80%	70%	60%	50%
3.5%	90%	80%	70%	60%
4.0%	100%	90%	80%	70%

Voorbeeld

Bij een 20-jaarsrente/UFR van 1% en een actuele dekkingsgraad van 100% geldt als leidraad een renteafdekking van 40%.

Ontwikkeling actuele dekkingsgraad

(in procenten)

1-1-2017	103,5
Premies	-0,3
Uitkeringen	0,1
Toeslagen	0
Rendement (exclusief resultaat op renteafdekking)	7,2
Wijziging rente	0,8
Overig	-0,1
31-12-2017	111,2

'Voor besluiten over indexatie danwel korten wordt uitgegaan van de beleidsdekkingsgraad (eind 2017: 108,6%)'

Wat gebeurde er nog meer in 2017?

Bestuur: aantal vergaderingen

Het algemeen bestuur vergaderde 16 keer dit jaar. Het dagelijks bestuur bestaande uit de voorzitter en secretaris is samen met de manager Pensioenen in 2017 16 keer bijeen geweest. De balansmanagementcommissie, bestaande uit twee bestuursleden, relatie-manager van de vermogensbeheerder en een onafhankelijke externe beleggingsadviseur, vergaderde 9 keer. De werkgroep Regeling, Uitvoering & ICT is 4 keer bijeen gekomen en de werkgroep Communicatie & Reputatie 6 keer.

Aantal commissie/werkgroep vergaderingen

Daarnaast vinden jaarlijks diverse overleggen plaats met andere beroepspensioenfondsen vanuit het samenwerkingspunt.

‘Het bestuur heeft aangekondigd de bestuursondersteuning in 2019 bij een extern bestuursbureau te zullen onderbrengen’

Bestuur: **toekomst fonds**

Begin mei 2017 is het rapport van het bestuur over de toekomstbestendigheid van het fonds toegezonden aan alle deelnemers en gepensioneerden met de mogelijkheid om zich over het rapport uit te spreken door middel van een enquête.

Met een ruime meerderheid werd de mening van het bestuur t.a.v. de voorzetting van het fonds gesteund.

Bestuur: **uitbesteden bestuursondersteuning**

Het bestuur heeft aangekondigd de bestuursondersteuning in 2019 bij een extern bestuursbureau te zullen onderbrengen. De huidige manager, Theo Wittkamp, gaat dan namelijk met pensioen. Het bestuur wil daarmee de kwetsbaarheid voor uitval verminderen. Het bestuur is in gesprek met een partij om tot een overeenkomst te komen. De verwachting is dat medio dit jaar de overeenkomst kan worden afgerond en dat in het 4^e kwartaal 2018 de overdracht kan plaatsvinden. Gezien het belang van de functie wordt een zeer zorgvuldig traject gevolgd.

Bestuur: **risicobeleid aangescherpt**

Het bestuur heeft de strategische beleidscyclus, waaronder missie, visie en strategie doorlopen. Onder begeleiding van de compliance officer is het integriteitsbeleid geactualiseerd. Daarnaast heeft het bestuur onder begeleiding van een externe deskundige een informatie- en beveiligingsbeleid opgesteld en een verzekering tegen cybercrime afgesloten.

De governancestructuur is in 2017 verder uitwerkt, de statuten en bestuursreglement zijn aangepast, het geschiktheidsplan is geactualiseerd en de vergoedingsregeling voor bestuur en verantwoordingsorgaan is aangepast. Het bestuur heeft een communicatiebeleids- en jaarplan 2018-2020 opgesteld. Ook is een procedure voor uitvallen van sleutelpersonen opgesteld.

De contracten met Sprenkels & Verschuren m.b.t. actuariële dienstverlening en beleggingsadvies zijn aangepast. Het contract met de NLBV is aangepast i.v.m. de overgang van de financiële administratie naar PGGM.

Het bestuur heeft tenslotte een plan van aanpak voor beheersing van de niet-financiële risico's opgesteld voor verdere uitwerking in 2018.

Uitbesteding: fouten bij de uitvoering

In 2017 heeft zich bij de uitvoering door PGGM een aantal fouten voorgedaan, o.a. in het Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Alle fouten zijn door PGGM hersteld en de betreffende deelnemers en gepensioneerden zijn daarover geïnformeerd. Teneinde fouten in de toekomst te voorkomen is door PGGM een verbeterplan opgesteld. Het verbeterplan is beoordeeld door Internal Audit PGGM en KPMG. Het verbeterplan loopt tot eind april 2018. Onderdeel van de afspraken is dat Internal Audit PGGM aan de voorkant de UPO's controleert.

Toezicht: oordeel visitatiecommissie; in voldoende mate 'in control'

De VC is van oordeel dat het bestuur in voldoende mate 'in control' is. Het veelvuldig vergaderen van het bestuur en het DB zorgen ervoor dat het bestuur kort op de bal speelt. De bestuurs-ondersteuning functioneert goed en het bestuur staat open voor inhuur van professionele externe expertise. De uitbestedingsrelaties worden adequaat gemonitord en zo nodig worden acties ondernomen om problemen op te lossen en in de toekomst te voorkomen.

Verantwoording: oordeel verantwoordingsorgaan positief

BPL ontving een positief oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2017.

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Berghaven 16
3151 HB Hoek van Holland

Manager Pensioenen: Th. A. Wittkamp
Voor vragen over uw pensioen kunt u terecht bij PGGM
e-mail: bpl@pggm.nl
telefoon: 030-2775660

Het volledige jaarverslag kunt u downloaden op onze website www.bploodsen.nl

BPL heeft aan het opstellen van dit verkort jaarverslag veel zorg besteed.
Toch is het mogelijk dat dit document onvolledig is, onjuistheden bevat.
BPL aanvaardt daarvoor geen enkele aansprakelijkheid.